

UŠIVOST

OŠ spodnja Šiška – PPT za interno uporabo

Pogostost:

- 2/3 otrok že kdaj okuženih.
- V nižjih razredi bolj pogosto – 1-3 razred (ca 70-80%) razredne okužbe dokaj pogoste, potem le še posamezniki.
- Na šoli se na leto srečamo z razrednim problemom ušivosti ca. 0 X do 2 x na leto.
- Ves čas je prisotna v 15 – 20 % populacije med 4. in 13. letom.
- Gorenjska: na 26 šolah od 28 v enem letu. Predvidljivega vzorca ni.

Posedice pri posamezniku:

- Srbenje.
- Ranice, ki se lahko vnamejo.
- Redko brazgotine, izguba las, slabost, utrujenost, brezvoljnost.
- V preteklosti je bila uš prenašalec bolezni.

Kako jih opaziti:

- Srbenje.
- Najraje na temenu in za ušesi.
- Uporabljamo glavnik, ki ima zobce narazen manj kot 0,3 mm.
- Lažje mokre lase kot suhe.
- Balzam ali kis olajšata izčesavanje gnid.

Značilnosti uši:

- Rade imajo čiste lase.
- Belosive barve, 0,5 do 8 mm.
- Živijo mesec dni.
- Brez hrane preživijo do ca. 7-10 dni.
- 100 – 300 jajčec oz. gnid (vsako noč 8-10).
- Gnide 1 mm, sivo rumene, po izvalitvi bele.
- Izvalijo se po 1 tednu.
- Ličinka zraste v odraslo v dveh tednih.

Dejstva:

- Vse življenje na gostitelju ali v njegovi bližini.
- Ne letajo, se pa hitro gibljejo.
- Če smo v bližini okuženih, se okužbi skoraj ne izognemo.

Pogosti problemi:

- Nedosledno ukrepanje ali neukrepanje posameznih staršev.
- Neodstranjevanje gnid (le uši).
- Ni mogoče vedno identificirati izvora.

Razuševanje - ugotavljanje:

□ Postopek ugotavljanja:

1. Lasišče operemo z navadnim šamponom.
2. Razčešemo lase z navadnim glavnikom, nato ploščati 0,3 mm glavnik (lahko uporabimo kis ali balzam).
3. Glavnik vlečemo od začetka do konca las, pomembno dobro osvetliti lasišče.
4. Pregledamo še "peš".
5. **Če najdemo pri otroku, postopek opravimo pri vseh družinskih članih.**

Razuševanje - odstranitve:

□ Postopek odstranitve:

1. Uporabimo preparate. Nobeden 100% zanesljiv). Natančno prebrati navodila.
2. Balzam od prej dobro sprati, saj zavira delovanje sredstev.
3. Preparat uniči le žive uši, ne pa gnid. Te odstranimo mehansko.

□ **Ponovitve in preventiva:**

1. Postopek pregledovanja ponovimo po 3-5 dneh in po 10-12 dneh.
2. Lotiti se vseh tekstilni površin, s katerimi je bila okužena oseba v stiku.
3. V času okužbe ne uporabljajte istih osebnih predmetov.

Čiščenje tekstilni površin:

- Oprati na najmanj 60 stopinjah.
- 24 ur v zamzovalnik.
- 14 dni neprodušno zapreti v vrečko.
- Pogosto sesanje.

Kaj šola:

- Formalno šola nima veliko pristojnosti.
- Obveščanje.
- Sestanek.
- Dogovor.
- Čiščenje.

Dogovor, predlogi:

- Dogovor, da se vsi lotimo postopka natančnega pregledovanja in razužitve hkrati (na isti dan ali vikend).
- Podpis soglasij, da lahko učence občasno preventivno pregledamo.

Viri:

- Gorenjski bilten javnega zdravstva. Zavod za zdravstveno varstvo Kranj. Maj-Junij 2009.
- Preprečevanje in odpravljanje ušivosti – vloga VIZ. Navodila IVZ. 2010.
- Vokač, H. Raziskovalna naloga Naglavna uš, nadloga osnovnošolcev, Univerza v Mariboru. 2009.
- ...